

Hävringe fågelinventering 2015

Foton i sammanställningen är gjorda av, Leif Nyström (svärta, tobisgrissla) och Mauri Karlsberg (ejder, silvertärna).

Inventeringen utförd av Fågelföreningen Tärnan Nyköping/Oxelösund under april - juni 2015, med ett besök i vardera månad. Inventeringen har gjorts av Lennart Wahlén med medhjälparna Björn Johansson och Jonny Werdin.

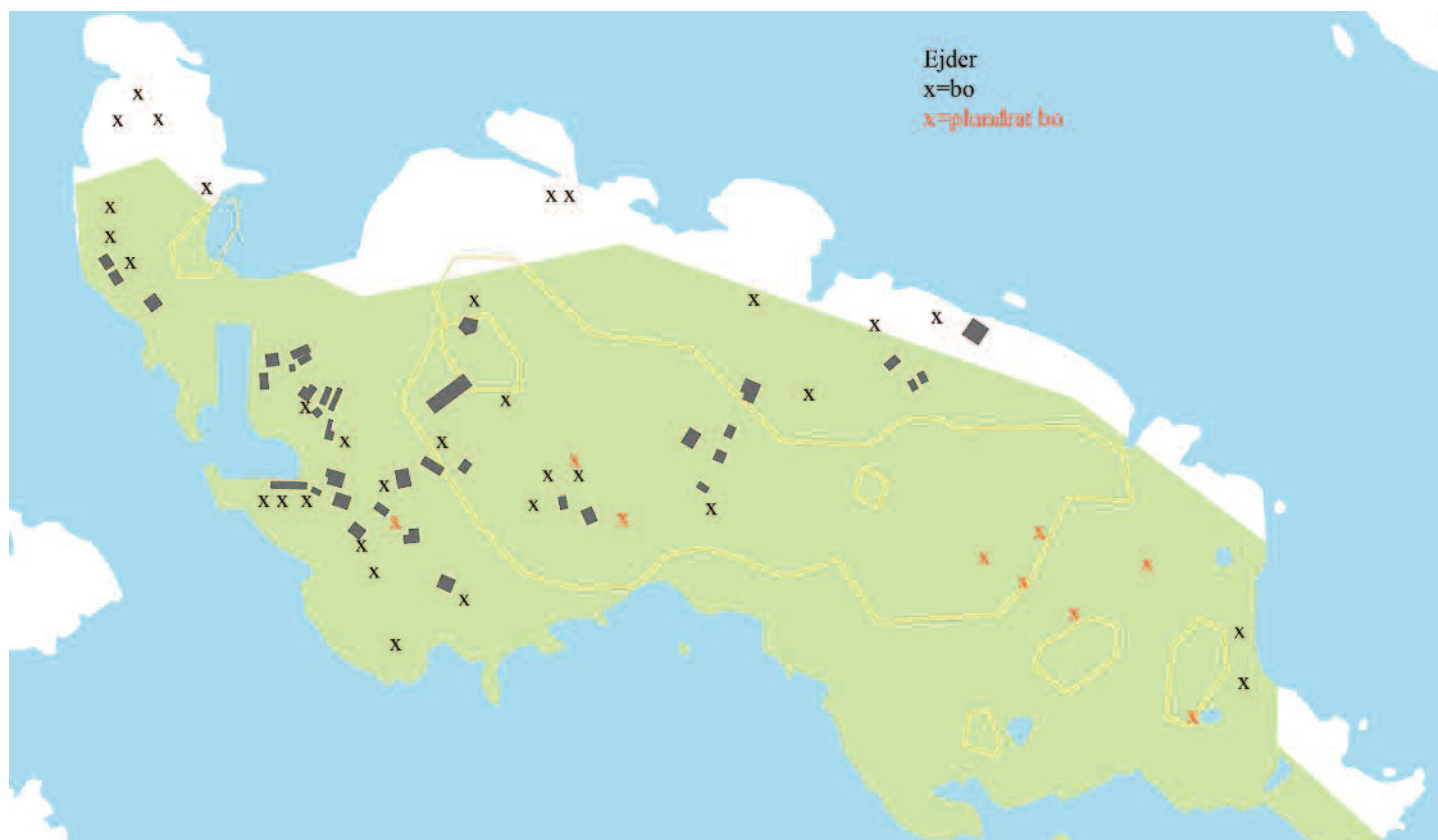
Sammanställning av inventeringsresultatet samt inmatning i Artportalen har utförts av Jan Gustafsson, juli 2015.

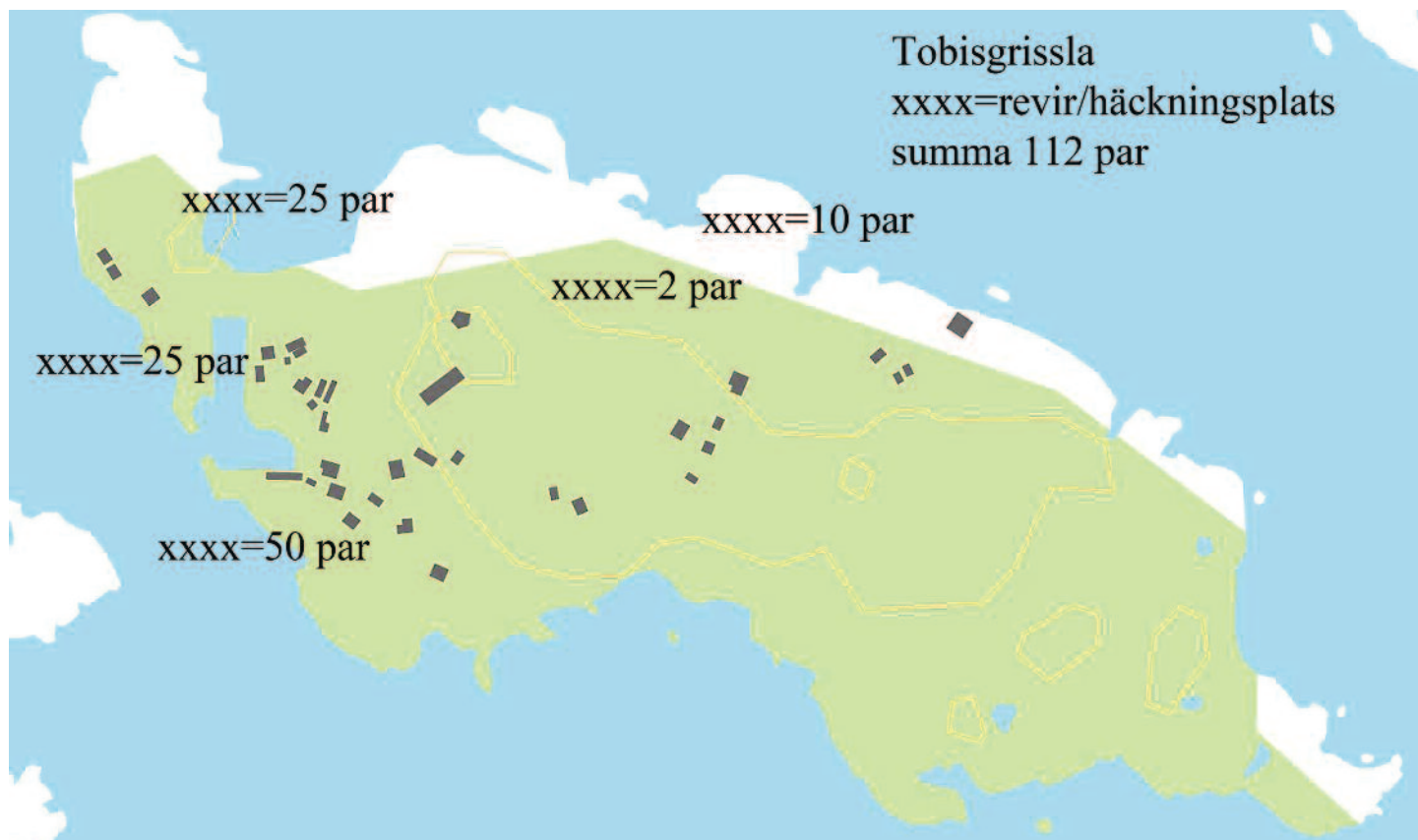
Resultat

Ejder hittades vid inventeringen med 41 bon, en stor koncentration är vid och omkring där stugor är, alltså framförallt i den västra delen av ön (vid en separat inventering av stugägare hittades 82 ejderbon även nu fanns ca 75% av bona i anslutning till bebyggelsen). Samma fördelning i % vid båda boräkningstillfällena. Ejdern har det svårt med att lyckas med häckningarna, många av de häckande ådorna blir predaterade, främst av havsörn. Det visade sig att de bon som ligger i anslutning till bebyggelsen (under och i nära anslutningen till dessa) klarar sig bättre från predation av havsörn. Tolkningen av detta är att här finns det bättre gömställen och att det rör sig folk vid stugorna som gör att havsörnen inte kan leta upp bona på samma sätt som den klarar av på öns östra delar där inte det rör sig lika många personer. Häckningsutfallet för de ejdrar som kläcker är trots detta enormt klen, endast tre kullar med sammanlagt nio (3+3+3) ungar kunde hittas vid junibesöket. Se karta.

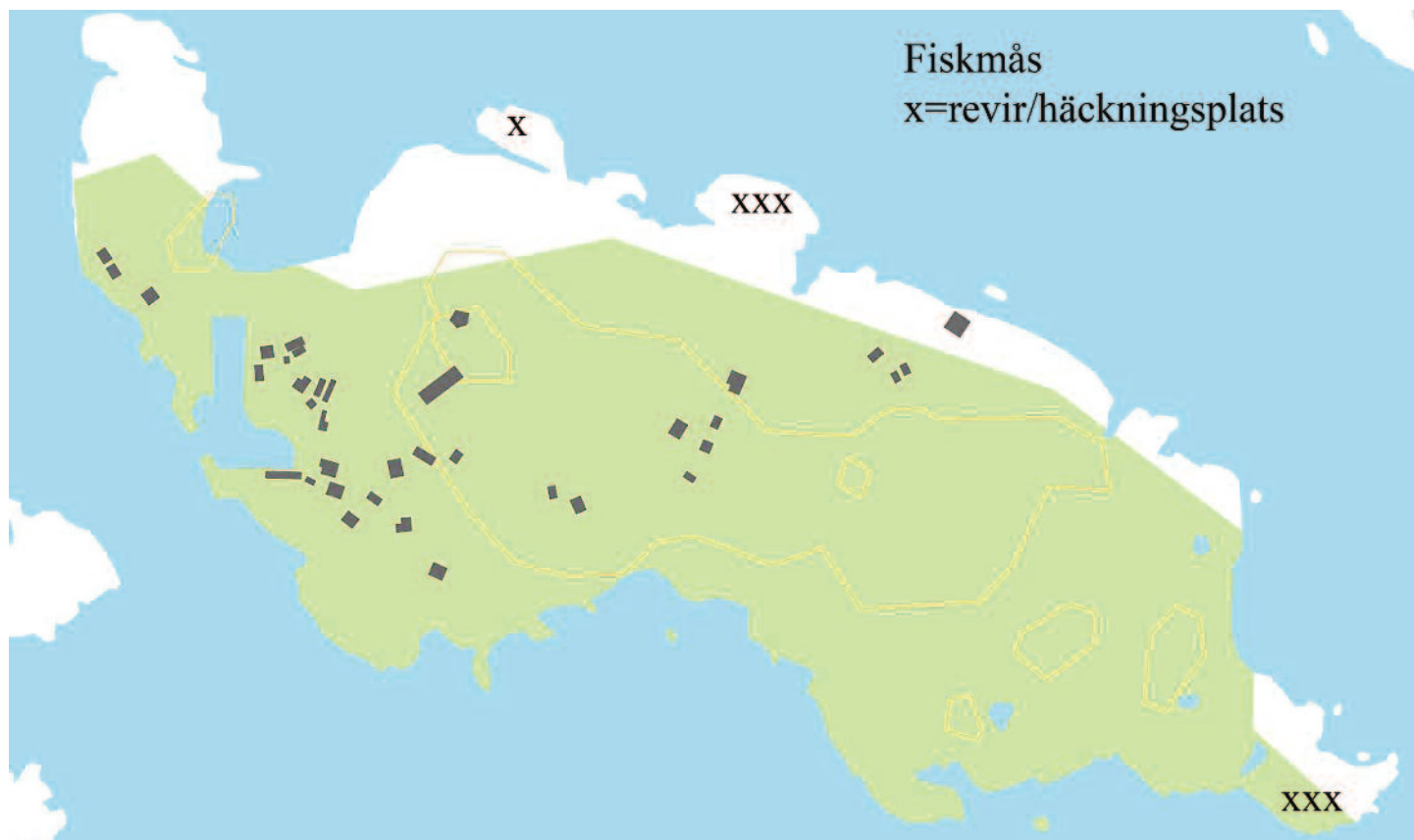
Ejdern gick under 2015 till häckning lite senare än normalt, i april fanns inga ådor i bon. Häckningen startade under första majveckan här ute i ytterskärgården, till skillnad mot de häckande ejdrarna i innerskärgården som redan i början av maj hade ungar kläckta.

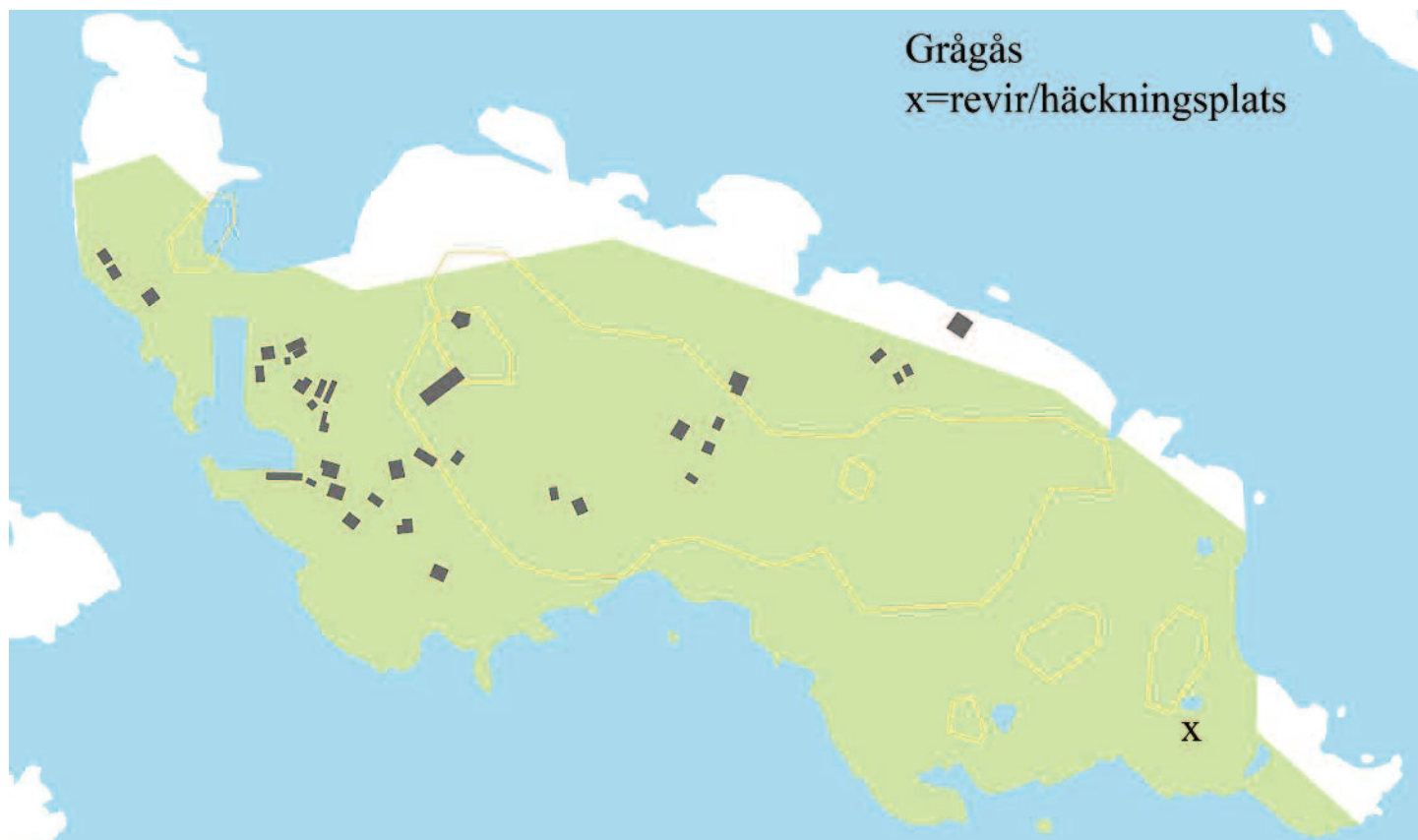
Tobisgrissla, arten är starkt koncentrerad till området kring hamnen och en liten grupp på norra delen av Hävringe, se karta. Totalt kunde ca 112 par inräknas. Arten är väldigt beroende av områdets sprängstensområden, i och med att de har sina bon i håligheter bland stenarna. Predation här är enbart om någon mink skulle finnas på ön.

Fiskmås, sju revir/häckningar. Alla bon i utkanten av ön, en mindre grupp i sydost och en liten grupp i norr, totalt 7 revir/häckningar. Även denna art blir lätt predaterad om den inte lägger sitt bo i silvertärnekolonin (se mer om silvertärnan på annan sida i denna sammanställning). Se karta.

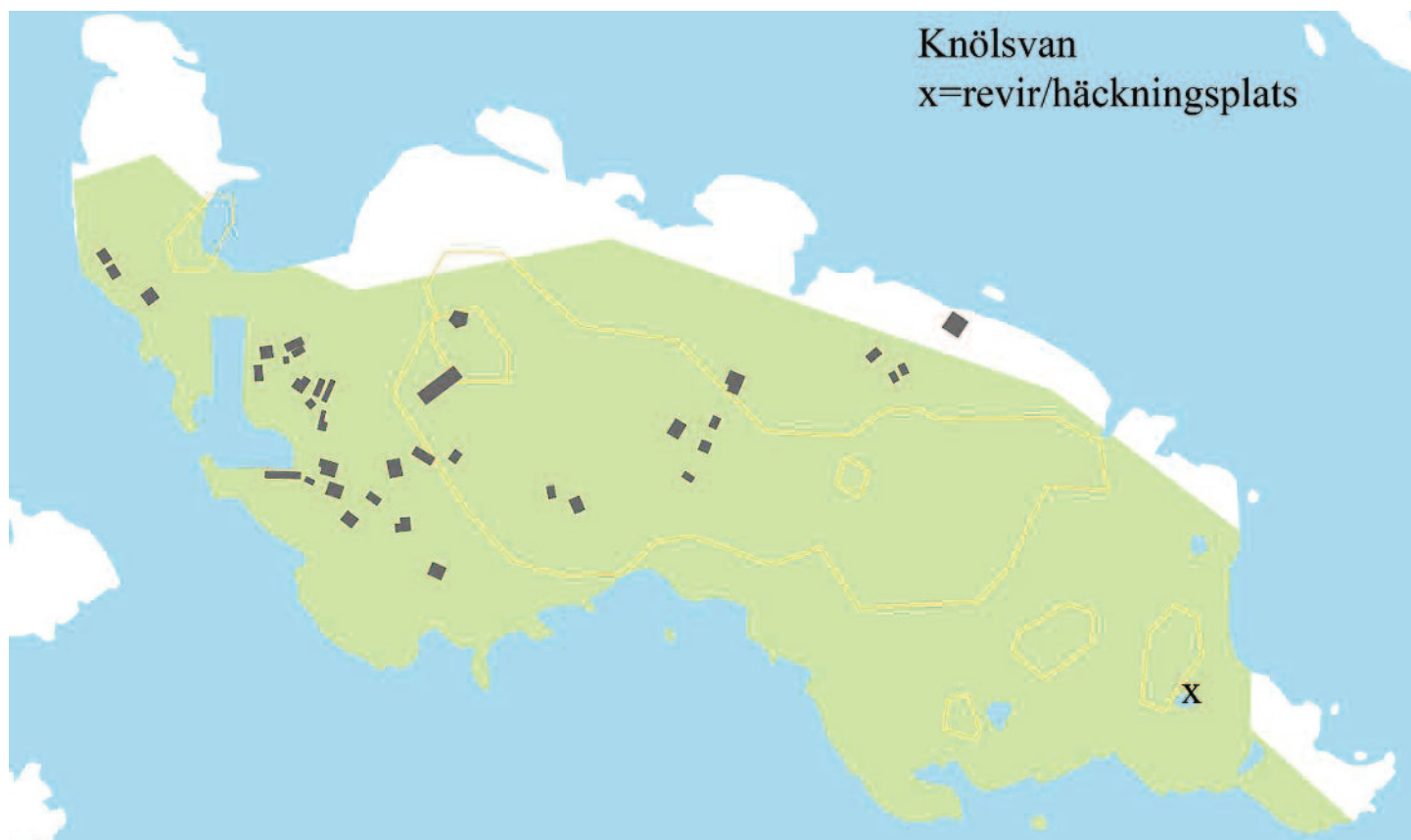
Grågås häckade med ett par i den östra delen, samt att någon grågåshona la ett ägg i ett knölsvansrede. Häckningen misslyckades, någon predation utfördes och troligen var det även i detta fall av havsörnen. Se karta.

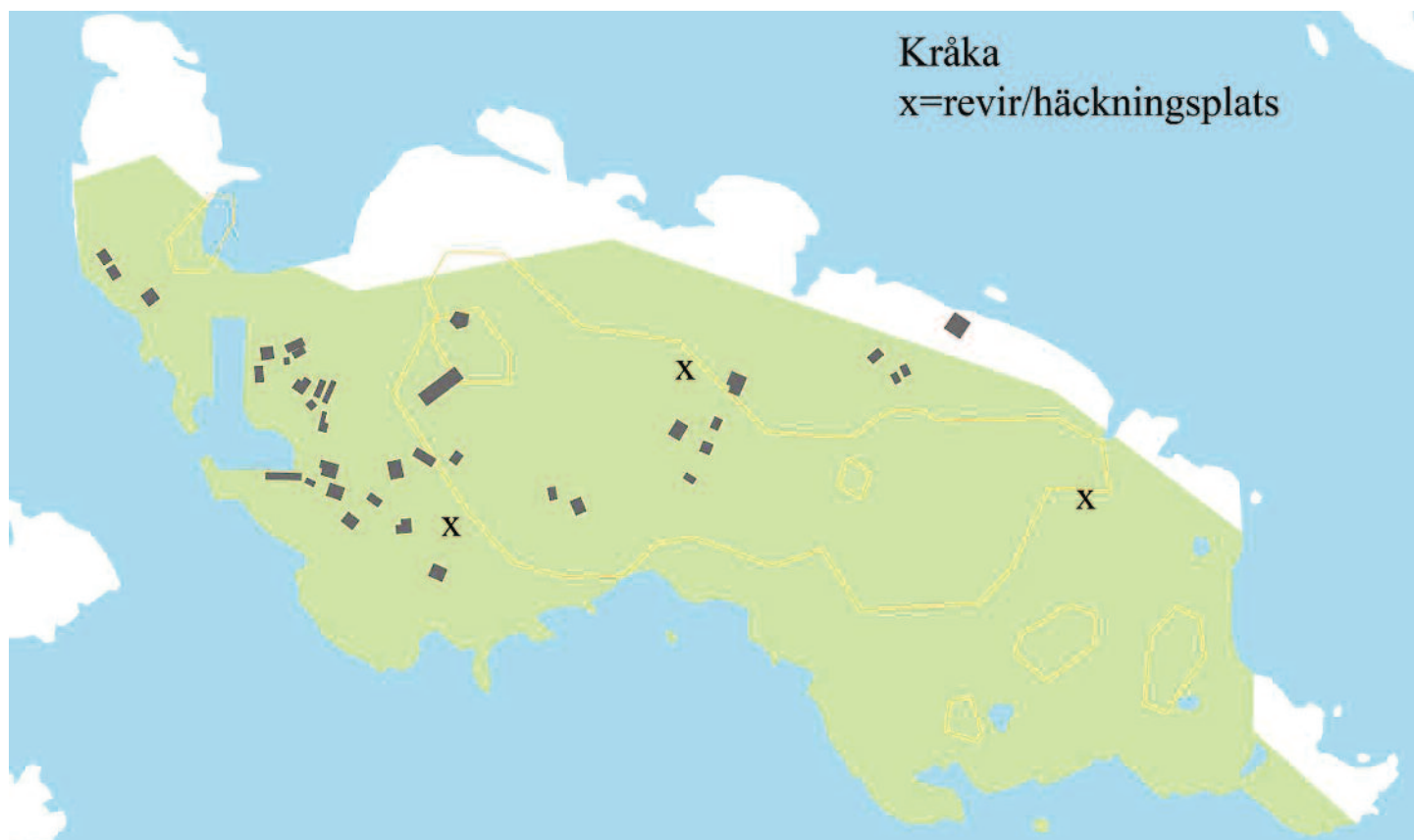
Gräsanden fanns med fyra revir, alla på den östra delen av ön. Häckningutfallet här är okänt. Se karta.

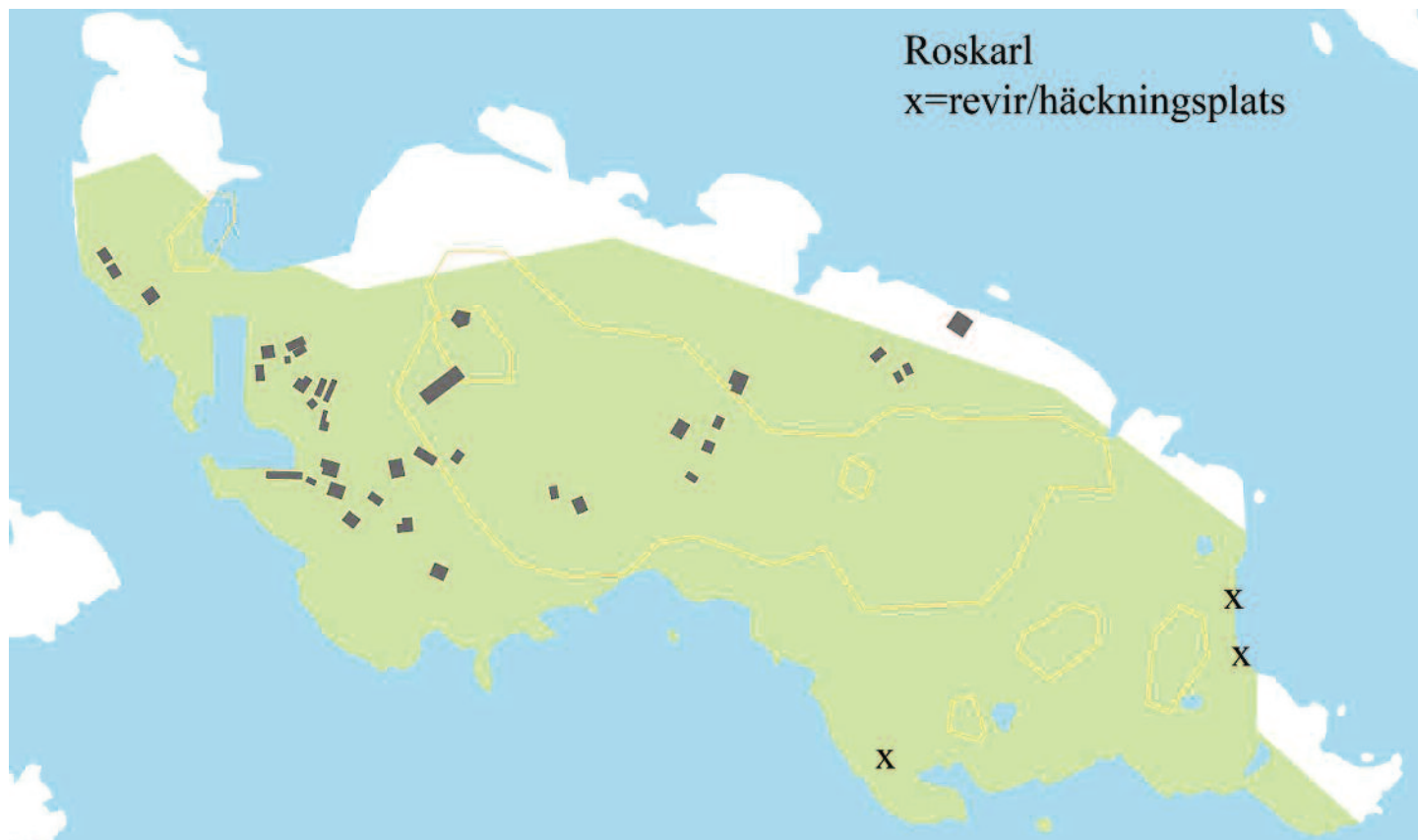
Knölsvan häckade med ett par i den östra delen. Häckningen misslyckades, någon predation utfördes och troligen var det även i detta fall av havsörnen. Se karta.

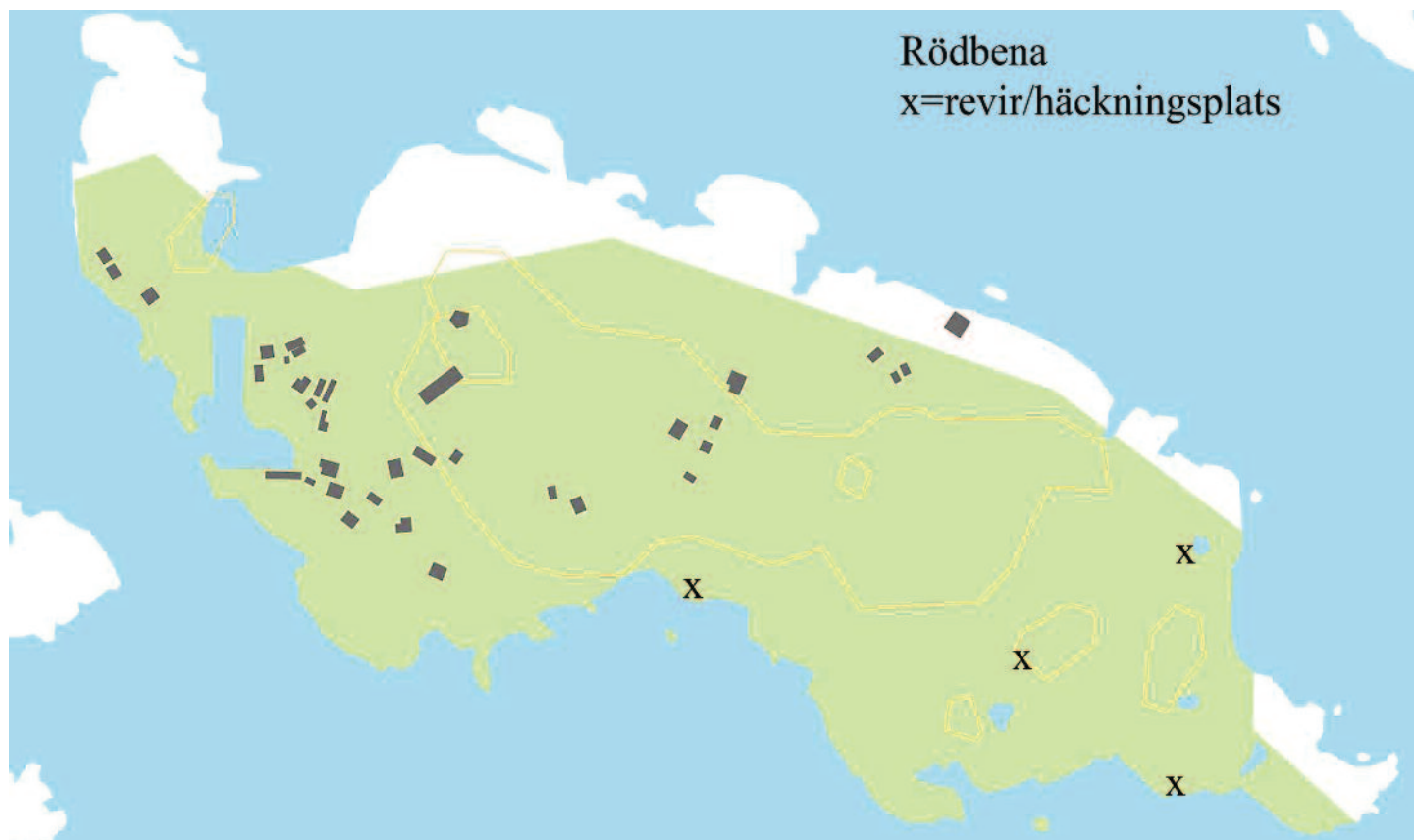
Kråka, tre revir i området, utspridda på ön, bona/revir fanns i de små träd/buskområdena. Dessa fåglar predaterade säkert en del i samband med att större störningar äger rum vid olika arters reden. Se karta.

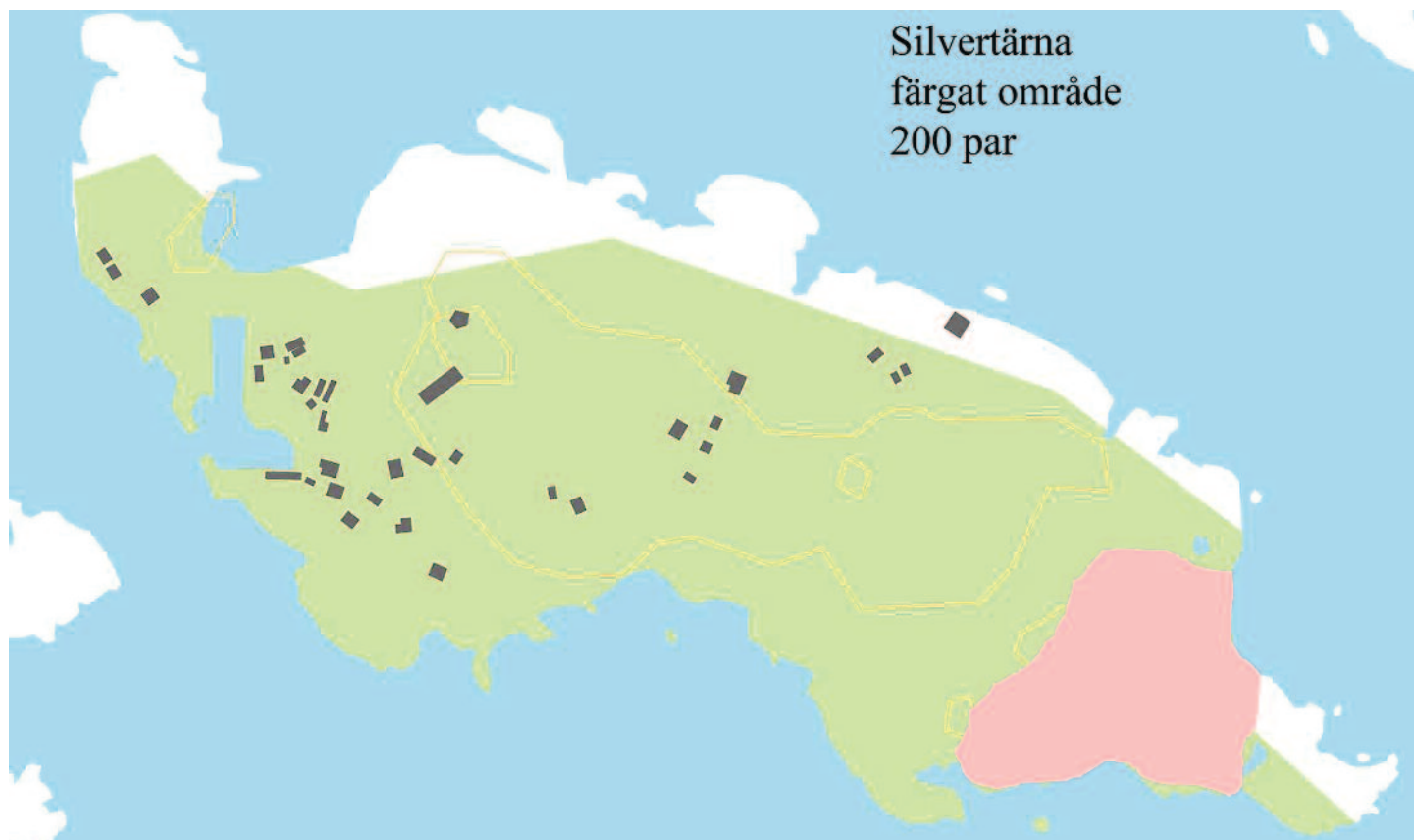
Roskarl, glädjande med tre revir/par på ön, alla på områden som ligger långt i från bebyggelsen. Häckningutfallet är okänt. Se karta.

Rödbena, inte bara en strandängsart, utan även en ytterskärgårdsfågel, fyra revir/par av arten och även här så finns reviren i den östra delen av ön. Tre av reviren i anslutningen till den stora silvertärnekolonin. Se karta.

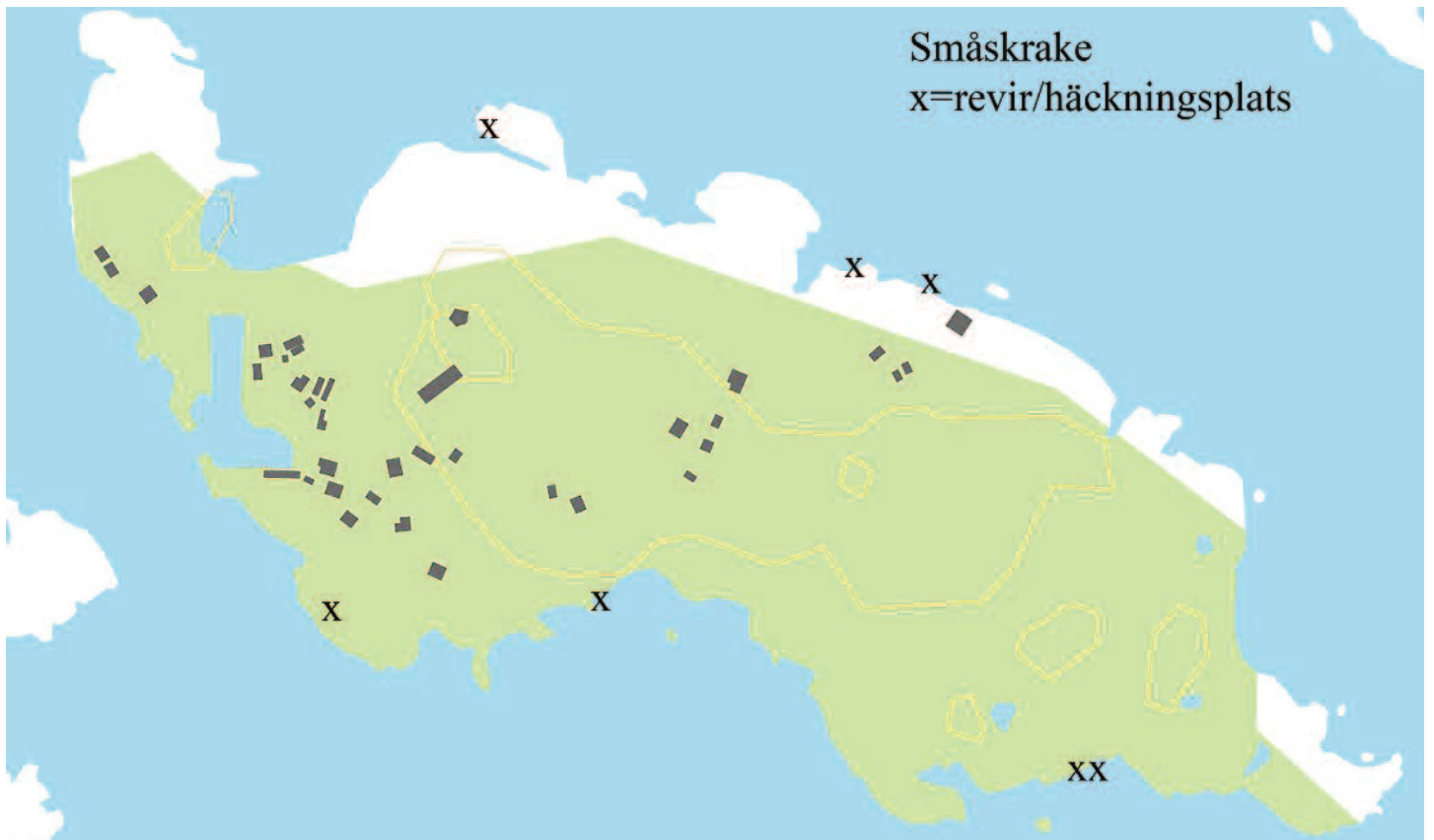

Silvertärna, ett av de stora glädjeämnena på Hävinge, hela 200 par häckar i en stor koloni på den östra delen av ön. Andra arter som häckar i kolonin får ett bra skydd av de aggressiva tärnorna, Arten häckar ganska sent, äggläggning i slutet av maj så beskyddet till andra arter som häckar tidigt, ex. knölsvan, grågås och ejder blir då reducerat. Se karta.

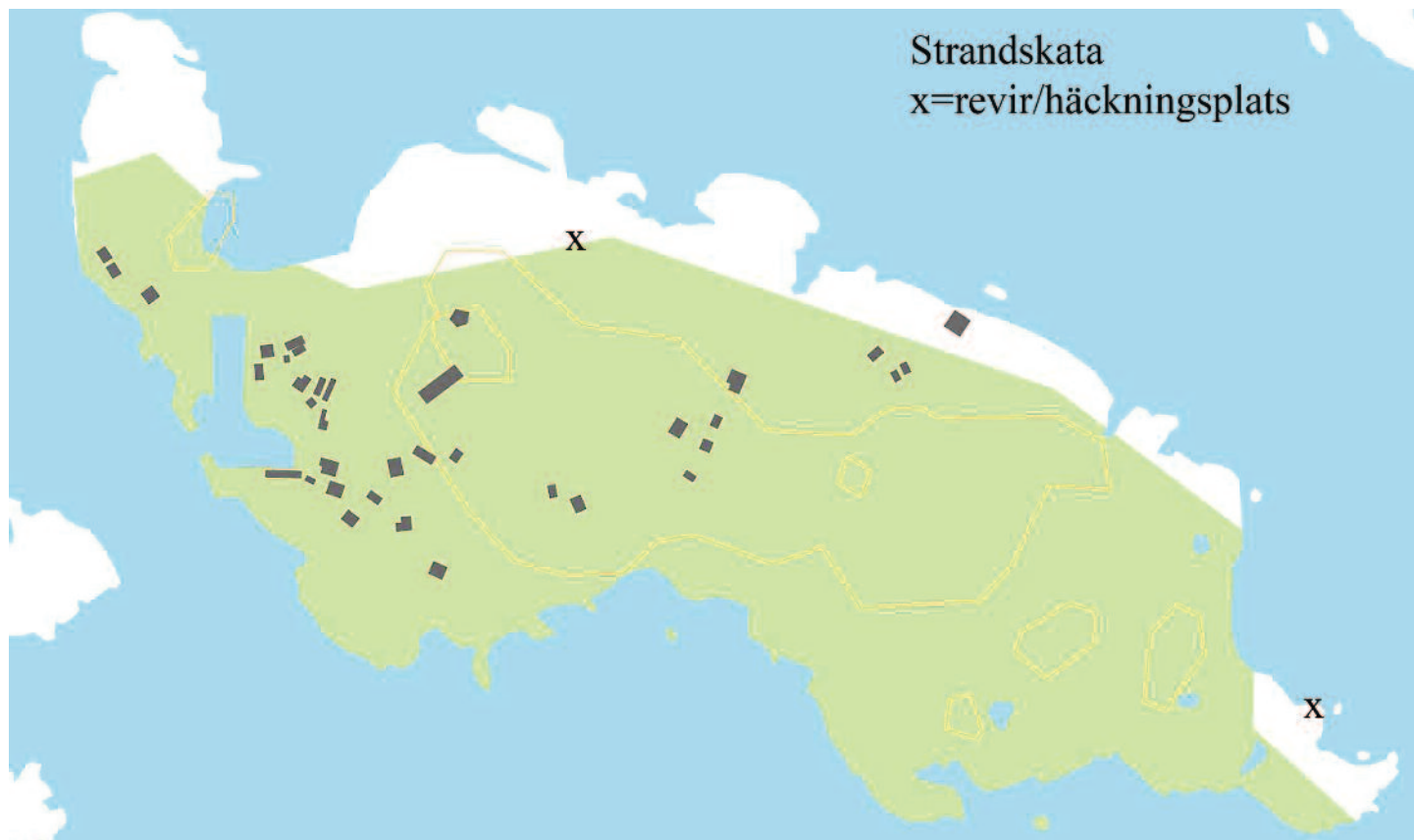

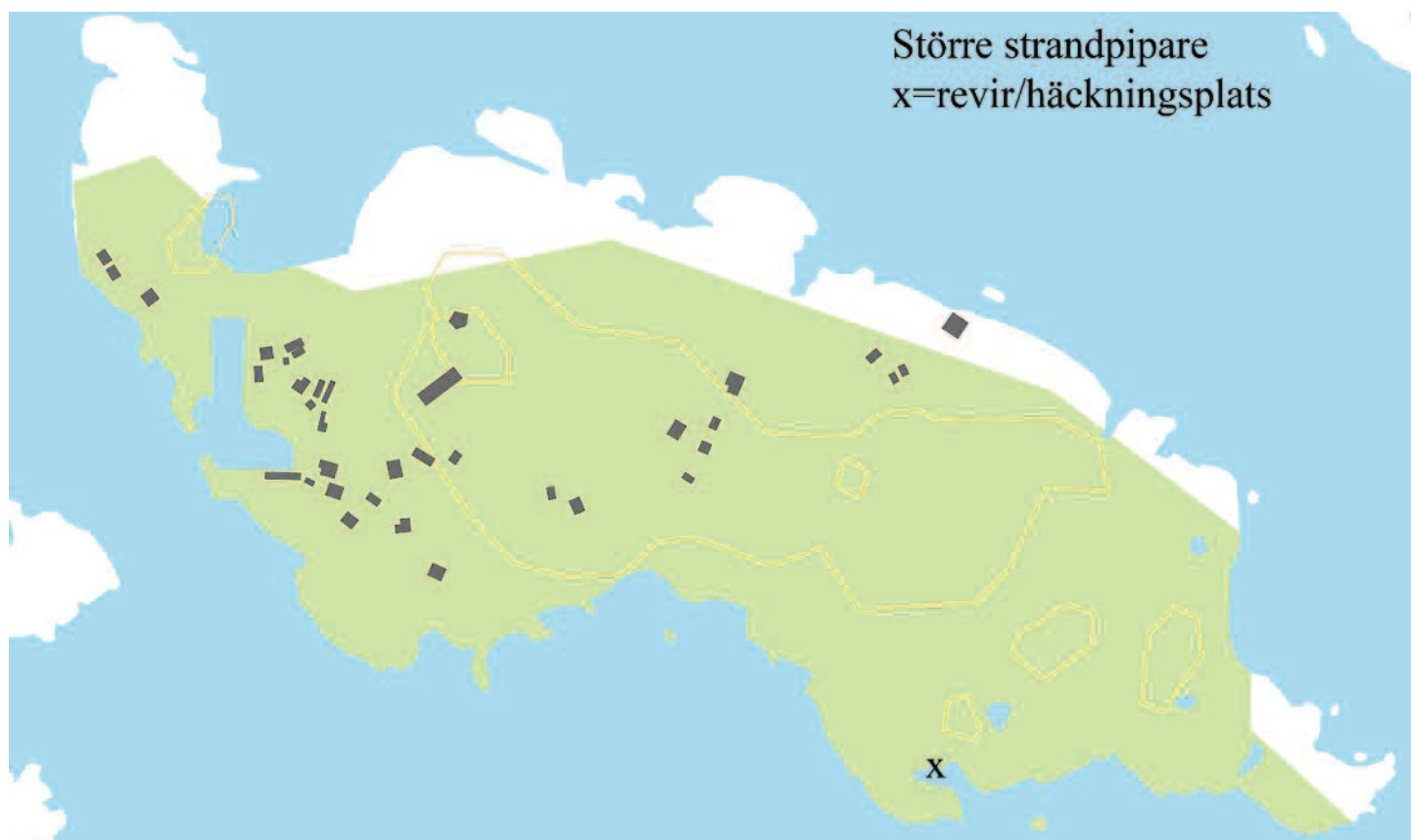
Småkrake, en art som generellt ökat i hela den Sörmländska skärgården, så också vid Hävringe. Vid inventeringen hittades 7 revir. Häckningsutfallet är okänt. Se karta.

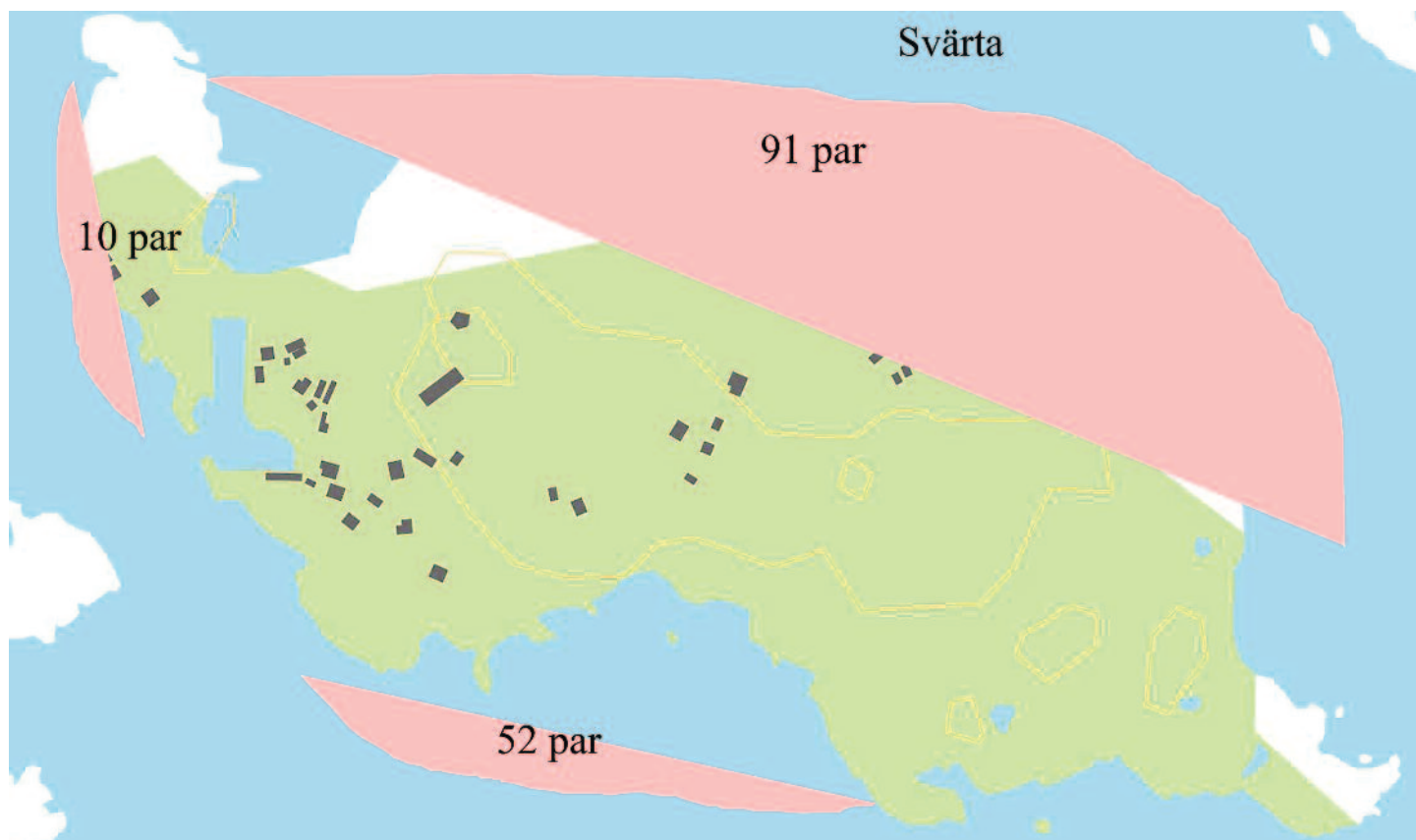
Strandskata, 2 revir/par på ön. Se karta.

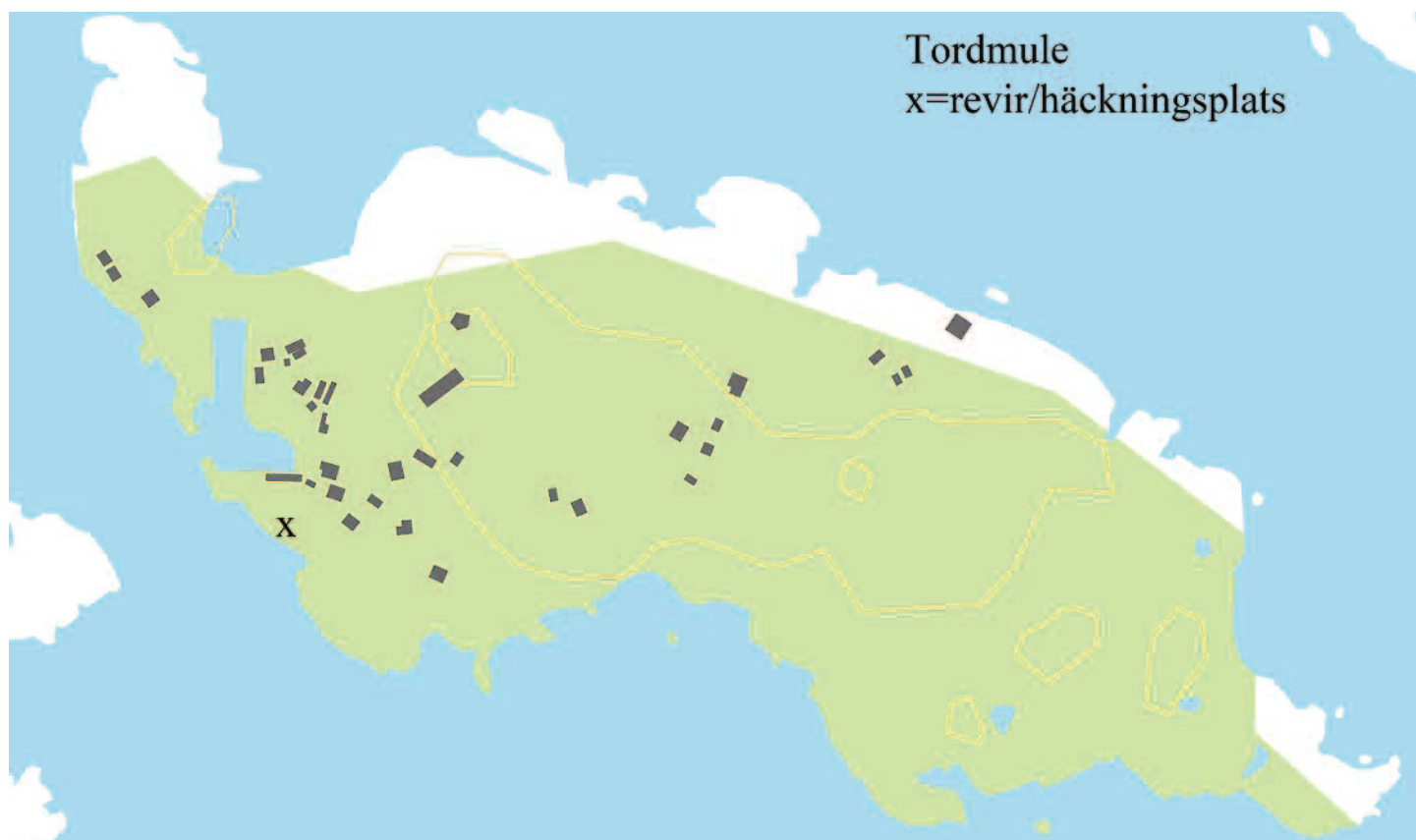
Större strandpipare, 1 revir/par på ön. Se karta.

Svärta, arten gick till häckning sent detta år, vid besök i mitten av vecka 25 så fanns inga fåglar i reden på ön. Arten hade bara börjat att "ringa" in ön och upp mot ett 20-tal par utförde denna ritual. Totalt fanns det 153 par runt Hävringe, en del häckar på de skär som omger ön, vilket gör att man skall vara aktsam vid landstigning under högsommaren även här. I de flesta fall, äldre iakttagelser från tidigare år, så använder svärtan i stor utsträckning de redan använda ejderbona. Risken är därför stor att många av dessa häckande par blir predaderade, i varje fall av de par som häckar utanför bebyggelseområdet där fåglarna får "beskydd" av de sommarboende stugägarna. Se karta.

Tordmule, ett par i anslutning till hamnområdet i kolonin av tobisgrisslor. Se karta.

Dagboksanteckningar från inventeringsdagarna

2015-04-22, 05:30-14:30. Lennart Wahlén, Björn Johansson, Jonny Werdin.

Hävringe.

Vid besöket noterades tobisgrissla på den västra sidan av ön med ca 270-300 ex. 20-30 svärter i vattnet runt Hävringe. Gräsand 3-5 par. Knölsvan 1 par med bo, där det låg ett svanägg och ett grågåsägg. Strandkata 1 par. Fiskmåsar med 3 par. Rödbena 2 par. Grågås 1 par som ruvar 6 ägg. Ca 10 par av skärpiplärka på ön. Ca 20 småskrakar, blandat med hanar och honor. Ett par kråka vid boplats.

Av ejder fanns ca 2000 ex runt ön, inga bofynd ännu. På de öar som ligger runt Hävringe fanns en hel del fågel, bl.a. 3 par kustlabbs, 1 par gravand och ca 100 tordmular söder om Hävringe.

2015-05-21, 05:30-13:00. Lennart Wahlén, Björn Johansson, Jonny Werdin.

Hävringe.

Av ejder fanns minst ca 500 ex kvar nära ön, varav en klar majoritet av honor (uppskattat till 50-75% honor totalt, bl.a. rena grupper av enbart honor på 30-60 ex). 41 bon funna, varav merparten på öns västra del i anslutning till bebyggelsen. Dock bör nämnas att boräkningen totalt sett inte prioriterades, bl.a. med hänsyn till störningen, och att de buskiga/snåriga delarna öster om bebyggelsen inte genomgicks så noggrant som resten av ön. Dock är det helt klart att ejdern häckar mer frekvent kring/vid/under hus än i buskig mark på Hävringe. En viss korrelation kan ses i var det hittades procentuellt flest plundrade bon, i öster ca 50% plundrade, minst 8 bon plundrade och 5 uppätta ådor hittades.

Ulf och Ann-Marie Nilsson (stugägare på ön) gjorde dagarna efter vårt besök en grundlig räkning av ejderbon på ön och de hittade då ungefär dubbelt så många bon – efter mångårig kunskap om var ejdrarna brukar ligga. På den redovisning som vi fått av Ulf och Ann-Marie ser man ännu tydligare hur ejderbona är koncentrerade till öns västra del.

Predation troligen helt/främst av havsörn.

2015-06-17, 05:30-12:00. Lennart Wahlén, Björn Johansson, Jonny Werdin.

Hävringe

Inga aktiva bon av ejder funna, inga ådor stötta på land, men ej heller aktiv sökning i buskmarkerna. Endast tre kullar med 3+3+3 små ungar noterades. Förutom ådor som tog hand om dessa ungar och en del spridda enstaka fåglar eller småflockar sågs ca 1000 ådor rastande i relativt täta flockar, både på huvudöns uddar/stränder, på skär runt ön och på det närmaste vattnet. Få hanar. Av svärta noterades ca 153 par vid/intill ön. Ett 20-tal par ”ringade” under morgon över ön. Vitkindad gås sågs med minst 18 par, varav 13 par med ungar och ännu minst 2 ruvande fåglar. Inga häckningsfynd av grågås. Knölsvan inga kullar sedda. Gravand sågs med 1 par med 6 pulli (ungar). Av tobisgrissla noterades ca 110 par. Tordmule häckade med 1 par vid hamnen. Fyra par av roskarl i området, rödbena med 2 par, större strandpipare 1 par med 2 små ungar. 2 par kustlabbs i området. På Hävringes östra spets fanns ca 200 par med silvertärna. Skärpiplärka minst 5 revirhävdande hanar.

Sammanfattning

Hävringe en ö med många intressanta fågelarter, här finns nästan alla av skärgårdens arter, endera på huvudön eller på de mindre öar som kringgärdar Hävringe.

På Hävringe häckar flera arter som är intressanta för Sörmlands skärgård, bl.a. tobisgrissla, svärta och roskarl. Här finns även en stor koloni av silvertärnor och en hel del ejder. Koncentrationen av fåglar som häckar kan beskrivas som att det är i väster, kring hamnen och den bebyggelse som finns i anslutning här, och sedan på öns sydöstra del.

På västra delen finns merparten av öns häckande ejderar, svärtor och tobisgrisslor, på den sydöstra delen av ön är det främst silvertärnorna.

På den östra delen finns även många av de andra häckande arterna, fiskmå, roskarl, småskrake, rödbena m.m. Här blir tyvärr många häckningar spolierade av predation, vilket inte det blir i lika stor utsträckning i området kring bebyggelsen.

Oavsett vilka åtgärder som kommer att utföras på Hävringe så måste det ske i nära samarbete med naturorganisationer.